

Obsah a formy informačního vzdělávání III.

**Školní a veřejné
knihovny,
IV na ZŠ, SŠ**

Menu

[Úvodní stránka](#)

[Mezinárodní den školních knihoven](#)

[Plánování knihovny](#)

[Práce ve školní knihovně](#)

[Funkce školní knihovny](#)

[Čtenářství](#)

[Zajímavé odkazy](#)

[Tematické rešerše](#)

[Statistika ŠK](#)

[Fórum](#)

[Konference **Nové**](#)

[Vzdělávání knihovníků ŠK](#)

[Kontakty](#)

Aktuality

7. 11. 2007 - Výstava o J.A. Komenském

Od 16.10.2007 je v prostorách knihovny otevřena výstava **J.A.Komenský – poutník v labyrintu**. Výstava je přístupná v otvírací době knihovny (v pracovní dny od 9 do 18 hodin) a potrvá do 30.11.2007.

O webu

[Statistika](#)

[Napište nám](#)

© ÚIV - NPKK 2005

Centrum pro školní knihovny

Vážení přátelé dětí, informací a vzdělání,

při tvorbě webových stránek zaměřených na podporu školních knihoven bylo naším cílem pomoci:

1. **ředitelům** základních a středních škol při rozhodování o tom zda a jak ve škole vytvoří nový typ pracovní - školní knihovnu, respektive studijní a informační centrum školy,
2. **učitelům** a dalším pracovníkům školy, kteří mají na starosti vedení školní knihovny a často si s odbornou stránkou vedení školní knihovnou nevědí rady,
3. případně i **profesionálním knihovníkům**, kteří jsou, nebo se právě stali knihovny školní knihovny nebo vedoucími studijního a informačního centra školy a hledají cesty, jak tuto práci dělat co nejlépe.

Zároveň by se tyto stránky měly stát **virtuální příručkou** pro školní knihovny a informační centra škol. Její základ nabízíme v tomto projektu, ale na jejím zkvalitňování a doplňování bychom rádi pokračovali ve spolupráci s vámi všemi, kteří ve školních knihovnách a informačních centrech pracujete. Domníváme se totiž, že o kvalitě práce rozhoduje především ten, kdo ji dělá. Chceme tedy na tomto projektu pokračovat ve spolupráci s vámi všemi, využít vašich zkušeností a zároveň vás požádat o jejich sdílení s ostatními kolegyněmi a kolegy.

Prostředí webu i zvolený software umožňují

1. připsat svůj **názor nebo komentář** k jakémukoliv článku zveřejněnému na webových stránkách pro školní knihovny
2. v diskusním fóru se zeptat na cokoli z praxe knihovníka/pracovníka informačního centra školy
3. uchovávat a dále rozvíjet jednotlivá témata **diskusního fóra**, takže odpovědi na otázky, které se často opakují, jsou stále k dispozici
4. systém, který je základem webové stránky, umožňuje živě reagovat na požadavky a zároveň zajišťuje korektnost - pomůže zamezit případným negativním jevům spojeným s volným přístupem, např. umístování nevhodných odkazů na reklamní či jiné stránky internetu.

Autorky projektu: **Ludmila Čumplová** a **Jana Nejezchlebová**

Tyto webové stránky vznikly jako **projekt hrazený z prostředků MŠMT ČR (2006/2007)**.

<http://www.npkk.cz/csk/>

Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky
Odborné orgány > Klub dětských knihoven

- AKTUALITY A OZNÁMENÍ
- CO JE SKIP
- KDO JE KDO
- REGIONY
- ODBORNÉ ORGÁNY
- ODBORNÉ ORGÁNY
- Ediční komise
- Komise pro zahraniční styky
- Sekce veřejných knihoven
- Sekce vzdělávání
- Zaměstnavatelská sekce
- Klub dětských knihoven
- Klub školních knihoven
- Klub vysokoškolských knihovníků
- Frankofonní klub
- ČK Modrý štít

Vyhledat Googlem

Kontakty

Sekretariát SKIP

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1
Tel.: +420-221-663-379
Fax: +420-221-663-175

IČO: 407 65 407
DIČ: CZ 040 765 407
Číslo účtu: 193 767 5319/0800

Předseda SKIP

Klub dětských knihoven

- [Kde končí svět - 6. etapa - Cesta tam a zase zpátky](#)
- [Výroční zpráva Klubu dětských knihoven SKIP 2006 \(.doc, 803 kB\)](#)
- [Plakát k anketě SUK 2006 \(.doc\)](#). Anketní lístky pro děti a pro knihovnice si můžete stáhnout na webových stránkách www.npkk.cz v oddílu aktuality.
- [Výtvarné dílny a jejich využití v práci s dětmi v knihovnách](#)
- [Jedinečná Noc - Trošku jiná tisková zpráva](#)
- [Noc s Andersenem 2006 skončila – ať žije Noc s Andersenem 2007!](#)
- [Projekt „Kde končí svět“ Díky za pohádku!](#)
- [Setkání Mozkového trustu KDK SKIP - 2.2.2005 v NK ČR Praha](#)
- [Podpora a rozvíjení čtenářství u dětí \(využití hry s textem\) Seminář pro pracovníky oddělení pro děti veřejných knihoven](#)
- [Projekt: Kde končí svět? 2004/2005 - Díky za pohádku!](#)
- [Hlavní stránka Noci s Andersenem](#)

Program:

Středa 21. listopadu 2007

8.30 **Prezence v konferenčním sále MZK Brno**

9.30 **Zahájení v konferenčním sále MZK Brno**

1. Vystoupení zástupců MŠMT, MK ČR a školských orgánů JMK
2. Školní knihovny v roce 2007
Ludmila Čumplová, NPKK Praha
3. Několik mýtů o práci s informacemi
Petr Kukač, pedagog, odborný publicista Praha
4. Role informačního profesionála ve vzdělávací instituci
Milena Medková, OA Valašské Meziříčí
5. Informační gramotnost učitelů
Miroslava Jakubeková, Pedagogické centrum Trenčín
6. Koncepce vybavení školní knihovny
Rozália Cenigová, Slovenská pedagogická knižnica Bratislava
7. K čemu je dnes učitel? Spomocník
Bořivoj Brdička, Katedra informačních technologií a technické výchovy, PedF UK Praha
8. Problematika řešení informační gramotnosti v prostředí vysoké školy
Jitka Bílá, Policejní akademie Praha
9. Informační výchova na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze v online
Alena Balvínová – Radka Lukášová, PřF UK Praha
10. Informační vzdělávání na háku
Irena Šléglová – Dagmar Čerňová, FSS MU Brno
11. Nové informační centrum v Brně – ZŠ a MŠ nám. 28. října Brno
Libor Tománek, zástupce ředitele
12. Rozmanitost cest za čtenářstvím ve školních a veřejných knihovnách
Božena Blažková, Studijní a vědecká knihovna, Hradec Králové
13. Projekt EWHUM – Festival četby
Elen Khürová, učitelka a koordinátorka projektu

• Diskuse k jednotlivým příspěvkům

16.00 Po skončení prvního dne jednání bude účastníkům nabídnuta možnost odborných exkurzí do MZK, Knihovny J. Mahena, vysokoškolských knihoven (FSS, KUK) a ISC ZŠ a MŠ nám. 28. října Brno.

19.00 Je zajištěna možnost posezení v kavárně v přízemí MZK.

Čtvrtek 22. listopadu 2007

9.15 **Zahájení v konferenčním sále MZK Brno**

10.00 **Práce v sekcích**

1. Sekce Informační technologie ve výuce
(zasedací místnost, 7. patro MZK)
sekcí připravil a vede *RNDr. Petr Krupka, Ph.D, Gymnázium tř. Kpt. Jaroše Brno*
2. Sekce Čtení s porozuměním nejen v českém jazyce (dílna)
(konferenční sál, přízemí)
dílnu připravila a vede *Mgr. Dagmar Mikulášková, ZŠ Dobronín (okr. Jihlava)*

každoroční konference v MZK
Informační gramotnost
vědomosti a dovednosti pro život

Informační vzdělávání ve veřejných knihovnách

Určení: pracovníci služeb (téma semináře bude zaměřeno na ZŠ a SŠ)
Rozsah: dvoudenní seminář
Termín: 21. a 22. dubna 2009
Vložené: 200 Kč
Místo konání: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Organizace: SVK Hradec Králové a MZK Brno

Jmenné zpracování dokumentů AACR2 (obecná pravidla knihy a jmenné autority)

Určení: pracovníci z oddělení zpracování KF
Lektor: PhDr. Hana Vochozková
Rozsah: třídní kurz
Termín: I. pololetí (bude upřesněn)
Místo konání: MZK

Vzdělávací akce MZK Brno

Mediální výchova

Projekt Možnosti spolupráce veřejných knihoven a škol v 21. století

Účastníci obdrží Osvědčení

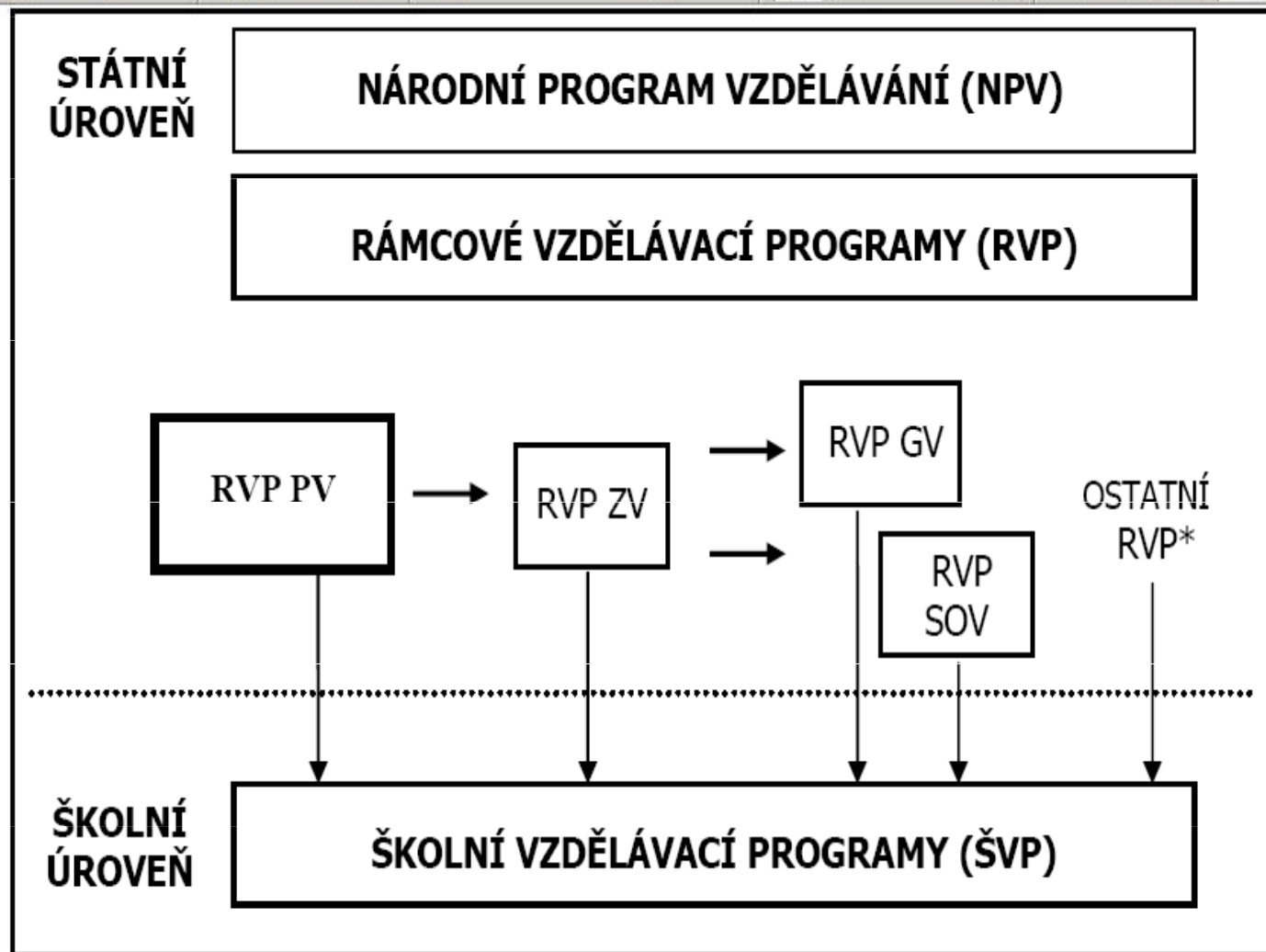
Určení: pracovníci služeb
Lektor: Nina Rutová, lektorka Kritického myšlení o. s.
Rozsah: čtyřdenní kurz
Termín: 27. a 28. května, 17. a 18. června 2009
Místo konání: Městská knihovna Hodonín
Organizace: MZK

Věcné zpracování dokumentů

Určení: pracovníci oddělení zpracování KF
Lektor: PhDr. Aleš Hrazdil, MYSK Ostrava
Rozsah: dvoudenní kurz
Termín: duben–květen (bude upřesněno)
Místo konání: MZK

Kurz základů českého znakového jazyka

Určení: pracovníci služeb
Lektor: Mgr. Lenka Hricová a další, Speciální pedagogika PdF MUNI
Rozsah: čtyřdenní kurz
Termín: květen

Systém kuriklárních dokumentů

Legenda: RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání; RVP GV – Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání; RVP SOV – Rámcový vzdělávací program (programy) pro střední odborné vzdělávání.

**RVP a informační
gramotnost**

V následujícím textu nabízíme určitý teoretický rámec naznačující, jak byly významné znaky počítačové a funkční gramotnosti integrovány do gramotnosti informační:

Počítačová gramotnost

Žák získá dovednosti a znalosti nezbytné k bezpečnému ovládnutí systémů výpočetní techniky a k poznání a pojmenování jejich hardwarových a softwarových komponent.

Funkční gramotnost

Cílem funkční gramotnosti je schopnost orientovat se ve světě informací, a to jak digitálních, tak tištěných, zpracovaných na textových, zvukových i grafických editorech, uložených v celosvětové síti či v informačních institucích.

Přínos oblasti ICT spočívá v tom, naučit žáka získané informace smysluplně interpretovat, aplikovat je v reálných situacích za přispění dostupných kancelářských či analytických hardwarových či softwarových prostředků.

Aby si žák uvědomil celý komplex problémů, který vnáší do současného života komunikace s celosvětovou sítí a ostatními zdroji informací, musí dokázat nejen elementární technické znalosti spojené se znalostí manipulace s hardwarovými, softwarovými a jinými prostředky celosvětové informační struktury, ale musí si být vědom zejména jejich možnosti jako prostředku poznání a mezilidské komunikace. S tím jsou také spojeny požadavky na jeho odpovědný etický postoj k mediálním obsahům nesoucím často neověřené, ale nezdědka i záměrně matoucí, negativní nebo dokonce eticky závadné informace.

Informační gramotnost

"Přidaná hodnota" informační gramotnosti, vzhledem ke gramotnostem předchozím spočívá ve schopnosti integrovat získané informace jako "smysluprostá", neuspořádaná data do systému uspořádaných vědomostí a zkušeností žáka.

Žák přistupuje k vyhledávání s jasným záměrem a předem zvolenou strategií. Vyhledávání je již zacíleno na určitou formu zpracování a využití vyhledaných informací, což ovšem nevylučuje při vyhledávání určitou formu "heuristického tápání".

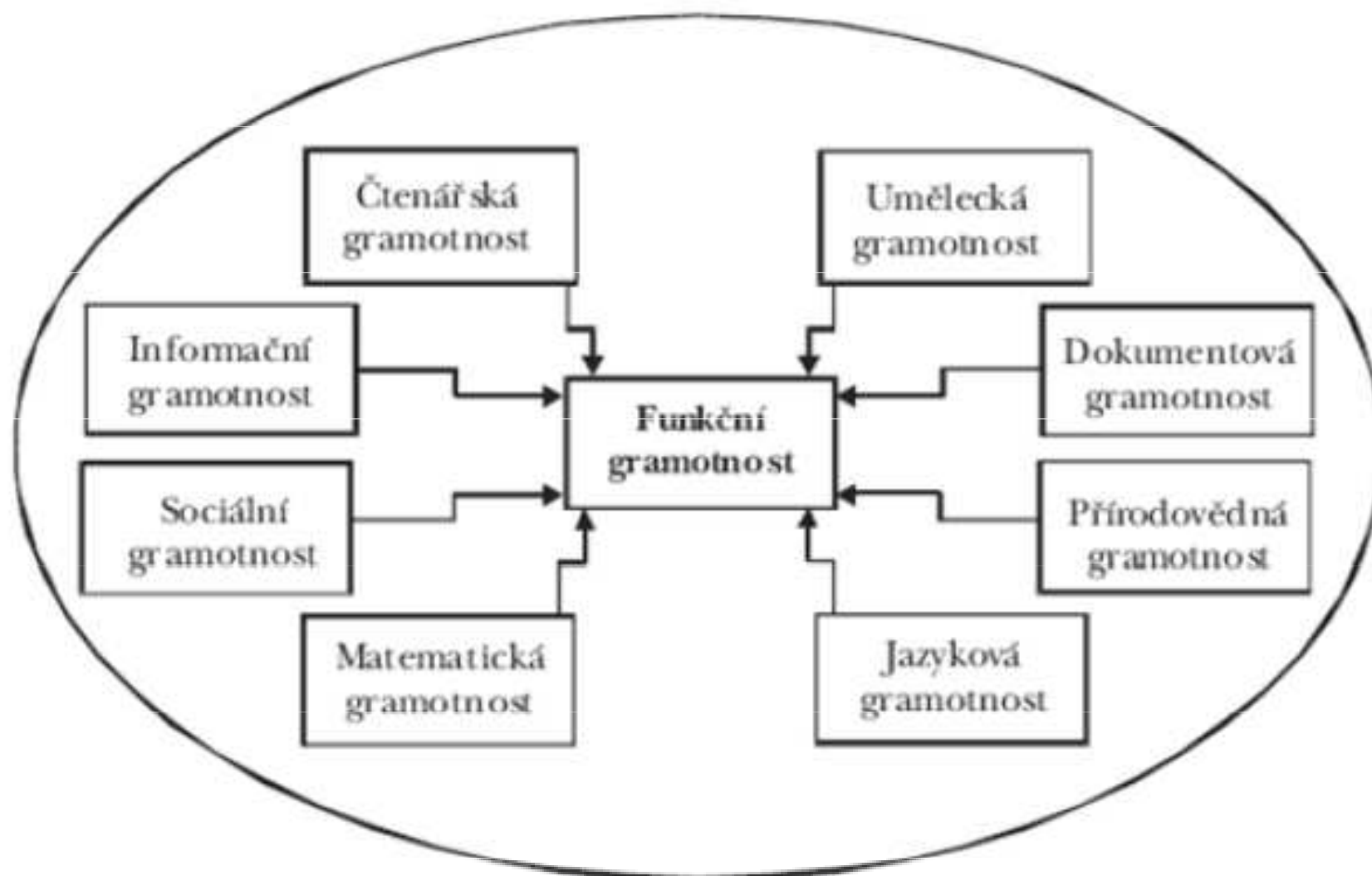
Ve srovnání s 1. stupněm je položen větší důraz na hodnocení informací a informačních zdrojů z hlediska jejich věrohodnosti a pravdivosti. Žák je veden k tomu, aby dříve než informace získané z internetu či jiných médií použije, ověřoval jejich věrohodnost tím, že je:

- konfrontuje se svými vědomostmi a zkušenostmi;
- využívá k posouzení věrohodnosti alternativních informačních zdrojů;
- rozlišuje informační zdroje s přihlédnutím k ohodnocení informačního zdroje, významu autora, doporučení autorit apod.

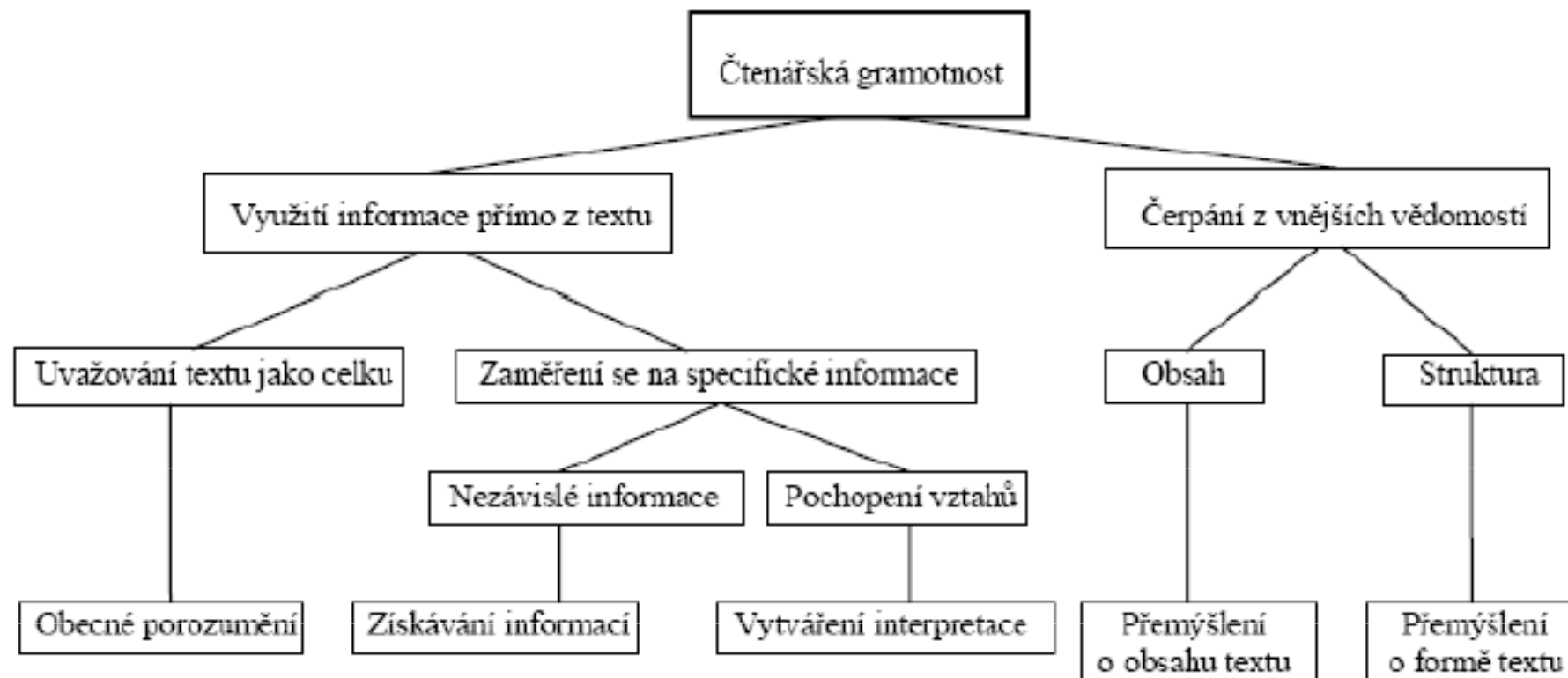
Žák dále zdokonaluje dovednosti s editory na zpracování grafické i textové informace. Snaží se přitom respektovat estetická, typografická, stylistická, legislativní a jiná pravidla, úzce související s požadavky moderní společnosti na úroveň a kvalitu vzdělávání. Dbá na respektování zákonů o duševním vlastnictví.

- **Vysvětlení jak RVP pojímá IG**
<http://www.rvp.cz/clanek/1040>
- **Projekty Kritického myšlení –
Rovnováha (Školní programy pro
znalosti, životní dovednosti a funkční
gramotnost 2006, 2007)**

³ Převzato z: NAJVAROVÁ, Veronika. Model funkční gramotnosti a RVP ZV. In JANÍK, Tomáš.; KNECHT, Petr.; NAJVAROVÁ, Veronika. (eds.) In *Příspěvky k tvorbě a výzkumu kurikula*. Brno : Paido, 2007. s. 77-

Převzato z: *Měření vědomostí a dovedností. Nová koncepce hodnocení žáků*. Praha: ÚIV, 1999. s. 28.

RVP-ZV: na čem by měla stavět SŠ

Vzdělávací oblast - Informační a komunikační technologie

- **základy práce s PC**
- **vyhledávání informací a komunikace**
- **zpracování a využití informací**

1. Stupeň

- *při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty*
- *vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích*

2. Stupeň

- *ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost*
- *pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví*
- *používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji*

RVP-GV: na čem by měla stavět VŠ

Vzdělávací oblast - Informační a komunikační technologie

- **Informační gramotnost v procesu vzdělávání**
  - *posuzuje tvůrčím způsobem relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací*
  - *využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, webblogů, encyklopedií, knihoven,*
  - *databází a výukových programů*
  - *využívá k získání informací a kontaktů možnosti komunikace v celosvětové síti*
  - *využívá v případě potřeby interaktivní distanční a jiné formy vzdělávání*
  - *respektuje při využívání informačních technologií právní normy související s ochranou duševního vlastnictví*
- **Komunikace, zpracování, prezentace informací**
  - *transformuje informace z libovolného média do elektronické podoby a dále je zpracovává*
  - *prezentuje výsledky své práce s využitím speciálních softwarových a multimediálních programů*

TITULNÍ STRANA

O PROJEKTU

PRO AUTORY

PRO MÉDIA

PARTNEŘI

předškolní
vzdělávánízákladní
vzdělávánígymnaziální
vzděláváníspeciální
vzděláváníodborné
vzdělávání

VYHLEDÁVÁNÍ

ROZŠÍŘENÉ HLEDÁNÍ >>>

MAPA SERVERU >>>

METODICKÝ PORTÁL RVP

Portál vzdělávání

Vítáme Vás

Metodický portál

- je zaměřen na podporu změn ve výchovně vzdělávacím procesu
- je určen pedagogům předškolního, základního, gymnaziálního i odborného vzdělávání
- uveřejňuje rámcové vzdělávací programy s komentáři a manuály pro tvorbu ŠVP
- přináší praktické náměty do výuky, příklady dobré praxe (příspěvky jsou honorovány)
- zprostředkovává informace o metodických a didaktických trendech u nás i v zahraničí
- vytváří prostor pro diskusi a přenos aktuálních informací
- uvádí odkazy na literaturu a webové stránky

Příspěť můžete i Vy!

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁLY

Prostor pro učitele, kteří hledají, tvoří a sdílí učební materiály.

Velká internetová výprava

základní vzdělávání » Informační a komunikační technologie » 1. stupeň » Informační a komunikační technologie » Základy práce s počítačem » 1. a 2. období

Základní popis materiálu

[zobrazit kompletní popis »](#)

Identifikátor materiálu
59390

Anotace Pracovní list je určen k samostatné práci žáků s internetovými stránkami. Součástí je i opakování učiva matematiky pro 3. třídu a čtení s porozuměním. Součástí práce je i luštění křížovky a posílání SMS zprávy.

Autor Mgr. Jaroslava Hrnčárková (Autor)

Očekávaný výstup využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
další materiály k tomuto očekávanému výstupu »

Speciální vzdělávací potřeby - žádné -

Klíčová slova počítač, internetové stránky, křížovka, čtení s porozuměním, písemné sčítání, odčítání, násobení, SMS zpráva

Druh učebního materiálu Pracovní list

Mohlo by vás zajímat

Statistika

Materiál byl publikován **19. 03. 2009** a od té doby byl **53x** zobrazen.

Další materiály a metodická podpora

- [Další materiály k tomuto očekávanému výstupu](#)
- [Další materiály autora](#)
- [Metodická podpora – Informační a komunikační technologie](#)

Hodnocení materiálu

Hodnocení týmu rvp.cz

Hodnocení uživatelů

Materiál zatím nebyl hodnocen.
Hodnotit materiály mohou pouze registrovaní uživatelé.

[Jak citovat tento materiál »](#)

Soubory materiálu

V tomto seznamu se zobrazují soubory tvořící samotný učební materiál. Do Uložiště jsou přijímány pouze materiály v běžně používaných formátech, ke kterým existují volně stažitelné prohlížeče.

	Název souboru	Popis	Typ souboru	Velikost
STÁHNOUT	Velká internetová výprava.doc	Pracovní list	Dokument Microsoft Word	105,98 kB
STÁHNOUT	Velká internetová výprava.odt	Pracovní list	OpenDocument textový dokument	23,40 kB

Obsah informační vzdělávání na ZŠ, SŠ aneb co říká RVP

„Pokud jde o využití nových technologií, jsou děti poprvé v historii rodičům autoritou.“ (D. Tapscott)

- Vzdělávání založené na klíčových kompetencích, definování vědomostí, dovedností a postojů, vzdělávacích oblastí
  - na úrovni národní RVP (Rámcový vzdělávací program)
  - na úrovni škol ŠVP (Školní vzdělávací program)
- Kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní
- Vzdělávací oblasti - Informační a komunikační technologie

Obsah informační vzdělávání na ZŠ, SŠ aneb co nepřímo říká RVP

- **Využívání PC, podpora samostatné kreativní práce X hotovým řešením a pasivnímu výkladu**
- **Vysoké nároky na učitele, změna stylu výuky z instruktivního na KONSTRUKTIVNÍ (činnostní, projektové)**
- **Demýtizace autority učitele na roli rádce, učitel má relativně „volné pole“, není vázán osnovami**
- **Vymezení cílových klíčových kompetencí žáků (rovnováha znalosti, fakta x sociální a kognitivní dovednosti?)**

Základní školy (RVP-ZV) na čem by měla stavět SŠ

Vzdělávací oblast - Informační a komunikační technologie

- **základy práce s PC**
- **vyhledávání informací a komunikace**
- **zpracování a využití informací**

1. Stupeň

- ***při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty***
- ***vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích***

2. Stupeň

- ***ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost***
- ***pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví***
- ***používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji***

Gymnazia (RVP-GV) na čem by měla stavět VŠ

Vzdělávací oblast – Informatika a informační a komunikační technologie

• Digitální technologie

- ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT*
- využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh*
- organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití*
- orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe*

• Zpracování a prezentace informací

- využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci*
- využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů*
- posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací*
- využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky*

Závěr

- **Informační vzdělávání jako METODA** = práce s informačními zdroji, službami jako metoda výuky v jednotlivých předmětech nikoli jen v samostatném předmětu informační technologie (ZŠ, SŠ, VŠ)
- Ideální kombinace aktérů IG (učitelé, knihovníci) vtahovat do předmětové výuky